

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 08, oktober 2014

■ Economie

Aankondiging van prijsverminderingen:
de wet van de sterkste
Elektriciteitschaarste en afschakelplan:
welke impact op bedrijven?

■ Ondernemingen

De 'schoonheid' van het werk: fotowedstrijd
van het Centre de Prévention du Suicide
Eén dag opleiding per jaar per
werknemer: eindelijk uitvoerbaar!

■ Sociaal beleid

RVA-sanctie en doorstroming naar OCMW's
Onderbrekingsuitkeringen: twee halftijdse
tewerkstellingen gelijk aan één voltijdse

■ Sociale ombuds

Bescherming van de werknemers: het Hof
van Justitie spreekt met gespleten tong

■ Echo regio Brussel

Het Hongaarse probleem aanpakken

■ Echo regio Vlaanderen

Besparingen onderwijs en vorming:
studenten, ouders, leerkrachten en
werknemers betalen de rekening

■ Echo regio Wallonië

Statutair congres van het Waals
ABVV: 'Les clés du changement'
Debat met Monique en Michel Pinçon-
Charlot: 'La violence des riches!'

■ Europa

ABVV-congres focust op Europese en
internationale vakbondswerking

■ Internationale relaties

Geen banen op een dode planeet!

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

ABVV in verzet tegen een beleid voor bazen en rijken

Op zijn statutair congres van 1,2 en 3 oktober heeft het ABVV duidelijk gemaakt dat het aangekondigde regeerprogramma van Michel I regelrecht indruist tegen de waarden en het maatschappijproject van het ABVV. Het is een aanslag op de koopkracht, een aanval op de openbare diensten, het stakingsrecht, de pensioenen, de gezondheidszorg en de werklozen, het betekent meer flexibiliteit en slechtere arbeidsvoorwaarden, langer werken zonder rekening te houden met de zwaarte van het werk, hogere indirecte belastingen, ...

En tijdens ons congres was de horrocatalogus nog niet volledig gekend. Het feitelijk regeerakkoord van de nieuwe coalitie heeft onze vrees alleen maar versterkt, want het bevat alle aangekondigde horrormaatregelen met daarbovenop een indexsprong en een verhoging van de pensioenleeftijd.

Het ABVV heeft het regeerakkoord getoetst aan zijn congresresoluties. Dit akkoord leidt duidelijk naar een samenleving waar werknemers en mensen aangewezen op een uitkering het nog moeilijker zullen hebben, terwijl de noodzakelijke maatregelen voor een rechtvaardige fiscaliteit, kwaliteitsvolle nieuwe jobs en responsabilisering van de economische en financiële wereld uitblijven.

Met het neoliberale beleid dat deze coalitie wil opleggen en de manier waarop ze onze sociale fundamenten wil vernietigen, is deze regering duidelijk de spreekbuis en de rechterhand van de rijken en de bazen. Bazen die trouwens op alle niveaus (intersectoraal, sectoraal en sommigen in eigen naam) druk blijven uitoefenen om de politiek te beïnvloeden. Zij willen niet de werkgelegenheid noch de reële economie verdedigen, maar wel nieuwe privileges afdwingen voor zichzelf en hun aandeelhouders. Dit voospelt weinig goeds voor het overleg in de komende jaren!

Met haar plan om een verplichte minimumdienst in te voeren zien we dat deze regering de vakbonden rechtstreeks wil treffen. Rechts wil maar al te graag een zo fundamenteel recht als het stakingsrecht de grond in boren.

De antisociale rechtse regering zal ook de door Europa opgelegde blinde besparingspolitiek doorvoeren, met alle antisociale gevolgen van dien. De begrotingsproblemen dienen als voorwendsel om ons sociaal model en meer bepaald de sociale zekerheid en de openbare diensten op de helling te zetten.

De inspanningen worden ongelijk verdeeld en rusten nagenoeg integraal op de schouders van de werknemers en mensen aangewezen op een uitkering, terwijl de inkomens uit kapitaal en de grote vermogens die weinig of niet meebetalen voor de solidariteit, ongemoeid gelaten worden.

Tegenover deze ernstige bedreigingen voor onze samenleving en de werknemers zal het ABVV zwaar mobiliseren. We zullen ons niet alleen richten tot onze militanten en leden, maar tot de hele bevolking om te waarschuwen voor de gevaren van het beleid van deze Thatcheriaanse coalitie!

Jaarlijks forum FRDO: voedselverspilling

Elk jaar wordt 1,3 miljard ton voedsel weggegooid volgens de FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations).

In België krijgen 200.000 mensen voedselhulp, terwijl 15 kg voedsel per persoon per jaar weggegooid wordt, wat neerkomt op 3 maaltijden per jaar voor 30.000 personen gedurende 1 jaar, alleen al voor het Brussels Gewest. Ook de winkels zijn verantwoordelijk voor een immense verspilling en gooien dikwijls producten weg enkele dagen voor hun uiterste gebruiksdatum.

Op 25 november aanstaande organiseert de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zijn jaarlijks forum over voedselverlies en -verspilling in Brussel. Het is de bedoeling niet enkel standpunten, onder meer over de goede praktijken, uit te wisselen, maar ook verbeteringspistes uit te tekenen.

In de voormiddag wordt het Belgisch voedselsysteem besproken en worden de diverse initiatieven van de verschillende gezagsniveaus in België toegelicht. In de namiddag zijn er drie werkgroepen:

- Voedselverlies en -verspilling van productie tot winkel,
- Voedselverlies en -verspilling van winkel tot consument,
- Naar minder verlies en verspilling in het Zuiden.

Inlichtingen en inschrijvingen op www.frdo-cfdd.be.

ECONOMIE

Aankondiging van prijsverminderingen: de wet van de sterkste

Het Hof van Justitie heeft drie artikels m.b.t. de aankondigingen van prijsverminderingen geschrappt uit de Belgische wet over marktpraktijken.

Het gaat vooral om het geschrapte Art. VI. 18: "Een onderneming mag ten aanzien van de consument slechts overgaan tot de aankondiging van een prijsvermindering ten opzichte van de prijs die zij voorheen toepaste voor hetzelfde product, wanneer de nieuwe prijs lager is dan de referentieprij, zijnde de laagste prijs die zij heeft toegepast in de loop van de maand voorafgaand aan de eerste dag waarvoor de nieuwe prijs wordt aangekondigd. De onderneming draagt de bewijslast dat aan die voorwaarde is voldaan." Voortaan gebeurt dat geval per geval. Makkelijk dus.

Reden van deze schrapping? De wet zou strijdig zijn met de Europese Richtlijn over oneerlijke handelspraktijken.

Oneerlijke praktijken zijn echter open normen. Dit kan dus voor uiteenlopende oordelen zorgen over de 'misleidende' aard van prijspromoties van ondernemingen.

Teneinde de juridische onzekerheid ten

gevolge van uiteenlopende interpretaties zo veel mogelijk te beperken, heeft (voormalig) minister van Economie Vande Lanotte aan de Raad voor het Verbruik (in overleg met de FOD Economie) gevraagd duidelijke en aangepaste richtlijnen voor te bereiden die gebaseerd zijn op de goede praktijken rond het aankondigen van prijsverlagingen aan de consument. Ook de Europese Commissie legt de laatste hand aan dergelijke richtlijnen. De Raad voor het Verbruik heeft vervolgens besloten te wachten en zich pas later uit te spreken over deze werkzaamheden om eerst de Belgische richtlijnen over de aankondiging van prijsverminderingen uit te werken.

Het ABVV kan alleen maar betreuren en aan de kaak stellen dat de Europese Unie blijft verwijzen naar de 'wetten van de markt' en blijft teruggrijpen naar 'niet verplichte' instrumenten, uitgaande van de goede trouw en de welwillendheid van de actoren van de sector. Dergelijke praktijken van 'soft law' leiden onvermijdelijk tot misbruiken en ontsporingen. Of zoals het spreekwoord zegt: "Tussen de sterke en de zwakke is het de vrijheid die verdrukt en de wet die bevrijdt".

sebastien.storme@abvv.be

Elektriciteitsschaarste en afschakelplan: welke impact op bedrijven?

Sinds enkele maanden heeft de regering diverse maatregelen uitgewerkt om de elektriciteitsbevoorrading van het land tijdens de piekmaanden, dit is begin volgend jaar, te verzekeren.

Zo werden diverse preventieve maatregelen genomen:

Er werd een extra strategische reserve aan elektriciteitsproductie aangelegd. In geval van elektriciteitsschaarste kunnen centrales die momenteel stilliggen, opnieuw op korte termijn in werking gesteld worden om het productietekort op te vangen.

Sommige grootverbruikers hebben akkoorden gesloten met Elia (elektriciteitstransportnet) opdat ze indien nodig hun activiteit en dus ook hun elektriciteitsverbruik zouden beperken.

De regering zal een grootscheepse sensibiliseringscampagne opzetten om de burgers en de bedrijven te informeren over wat ze allemaal kunnen doen om minder elektriciteit te verbruiken, ...

Momenteel liggen nog andere pistes zoals de sluiting van bepaalde administraties, het doven van de openbare verlichting, de schrapping van bepaalde treinen, ... ter studie.

Maar als die maatregelen niet volstaan en het afschakelplan in werking treedt, zullen ook de ondernemingen in de afgeschakelde zones betrokken worden. Het afschakelplan kan tot gevolg hebben dat ondernemingen tijdelijk het werk moeten onderbreken of gewoon niet kunnen functioneren. Dat zal uiteraard gevolgen hebben op het leven van de werknemers (werkorganisatie, veiligheid, loon, ...), afhankelijk van het feit of de onderbreking al dan niet aangekondigd wordt, of de werknemer zich al dan niet naar het werk zal kunnen begeven, enz.

We herinneren eraan dat er een lijst met de prioritaire gebruikers opgemaakt wordt: zij zullen verder bevoorrad worden, zelfs in geval van afschakeling. Die lijst is in de maak en het gaat vooral om ziekenhuizen, hulpdiensten, enz.

Het ABVV zal het nodige doen om de werknemersvertegenwoordigers te wapenen om al die punten in de overlegorganen te bespreken en om ervoor te zorgen dat de werknemers niet het slachtoffer worden van een situatie waarvoor ze niet verantwoordelijk zijn.

giuseppina.desimone@abvv.be
& sebastien.storme@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

De 'schoonheid' van het werk: fotowedstrijd van het *Centre de Prévention du Suicide*

Via foto's worden werknemers en werknemsters uit het noorden en het zuiden van het land – actieven en werkzoekenden – uitgenodigd om te getuigen over de schoonheid van hun beroep, de zin van hun werk of net over de arbeidsvoorwaarden die zelfontplooiing verhinderen.

De enquêtes *Technostress en Modern Times* (georganiseerd door het ABVV in 2013 en 2014) hebben duidelijk aangetoond dat de werkorganisatie risico's inhoudt voor de fysieke en geestelijke gezondheid van de werknemers. Van de 5000 respondenten op onze enquête *Modern Times* antwoordde 73,8% dat ze zich niet in staat achten hun huidige baan tot hun 65e vol te houden. Om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren vindt 32% dat hun werk zinvoller zou moeten worden en 41% wil een grondige reorganisatie van het werk zodat er met de menselijke factor rekening gehouden wordt.

Op ons laatste congres heeft het ABVV zich via een actualiteitsmotie geëngageerd om gezondheid en veiligheid op het werk als absolute vakbondsprioriteit in te schrijven, de

bestaande ontsparingen inzake organisatie van het werk aan te klagen en zijn expertise en netwerk te versterken. Om die redenen steunen wij ook de organisatie van deze wedstrijd.

Praktisch

De wedstrijd loopt tot 30 november.

De winnende foto's zullen van 5 tot 12 februari 2015 in Thurn & Taxis tentoongesteld worden.

Daarna volgt er een reizende tentoonstelling en een brede sensibiliserings- en informatiecampagne.

De flyers, affiches en sponsoringdossiers worden als bijlage bij de nota rondgestuurd.

Op de site www.preventionsuicide.be/ concours vind je alle nodige praktische inlichtingen, inschrijvingsmodaliteiten en partnerschappen.

De organisatoren verzekeren ons dat alle documenten in het Nederlands beschikbaar zullen zijn.

caroline.verdoot@abvv.be

Eén dag opleiding per jaar per werknemer: eindelijk uitvoerbaar!

In mei 2014 is de wet op de competitiviteit gepubliceerd, met interessante nieuwigheden wat betreft de opleidingsinspanningen.

De wet behoudt de algemene doelstelling met betrekking tot opleidingsinspanningen: werkgevers moeten 1,9% van hun loonmassa investeren in de vorming van hun werknemers. Tot op de dag van vandaag is deze norm niet behaald, verre van zelfs. Maar de wet bevat ook twee nieuwigheden.

Wijziging bestemming opbrengst sanctie

De sanctie wegens onvoldoende opleidingsinspanningen werd gebruikt voor de financiering van het fonds voor het betaald educatief verlof. Nu het systeem van betaald educatief verlof gedeeltelijk geregionaliseerd is (aantal uren en type opleiding, bedrag van terugbetaling,...), heeft de wet de bestemming om die reden gewijzigd naar de financiering van bijkomende projecten m.b.t. risicogroepen. Ter herinnering: de regels m.b.t. arbeidsrecht blijven federaal (bijv. recht om afwezig te zijn van het werk, bescherming tegen ontslag,...).

Eén dag opleiding per werknemer per jaar

Ook voorziet de wet minimaal in het equivalent van één dag voortgezette beroepsopleiding per werknemer per jaar. Sectoren moeten deze verplichting opnemen in hun opleidingscao. Sectoren moeten een cao opstellen die aangeeft dat er een engagement wordt aangegaan met het oog op het realiseren van minstens één van de volgende doelstellingen:

- ofwel de opleidingsinspanningen jaarlijks verhogen met minstens 0,1 procentpunten van de totale jaarlijkse loonmassa van het geheel van werkgevers die tot de sector behoren;
- ofwel voorzien in een jaarlijkse toename van de participatiegraad aan vorming en opleiding met minstens 5 procentpunten
- EN het equivalent van 1 opleidingsdag per werknemer per jaar.

De laatste verplichting is niet onderworpen aan een sanctie.

In september 2014 is het Koninklijk Besluit gepubliceerd dat deze bepalingen uitvoerbaar maakt. Het treedt in werking vanaf 1 januari 2015.

kristel.debacker@abvv.be

Toelichting KB tarifiering Externe Diensten voor Preventie en Bescherming

Het nieuwe Koninklijk Besluit over de tarifiering van Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk van 24 april 2014 treedt pas in werking op 1 januari 2016, zodat alle betrokkenen de nodige tijd krijgen om zich goed voor te bereiden op de nieuwe regeling.

Het KB is er gekomen omdat de huidige tariefregeling uitsluitend gebaseerd is op het gezondheidstoezicht op werknemers, zonder rekening te houden met het feit dat voor multidisciplinaire preventie naast arbeidsgeneesheren, ook preventieadviseurs gespecialiseerd in andere disciplines nodig zijn (denk in dit verband aan de preventie van psychosociale risico's op het werk of aan ergonomische problemen).

Het KB bevat niet alleen een nieuwe berekeningsbasis voor de bijdrage aan de externe dienst. Het legt ook vast welke prestaties de externe dienst moet leveren aan een werkgever in ruil voor deze bijdrage, met een betere spreiding van dit takenpakket over de verschillende disciplines van preventieadviseurs.

Je kan de toelichting raadplegen op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg: <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=41979>.

Nabevallingsrust voor werkneemsters met meerdere beroepsactiviteiten

Het Koninklijk Besluit van 9 juli 2014 wijzigt het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 dat uitvoering geeft aan de wet over de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen (gecoördineerd op 14 juli 1994), wat betreft de regelgeving over de vergoeding van de nabevallingsrust in geval van meerdere beroepsactiviteiten en verwijdering uit één ervan.

Sinds 16 juni 2014 kan een zwangere werkneemster met verscheidene deeltijdse contracten die uit één ervan verwijderd wordt, maar een of meer activiteiten voortzet tijdens haar facultatief prenataal verlof, voortaan haar postnataal verlof verlengen met de periode waarin zij deeltijds is blijven werken, zelfs indien ze tijdens die verlengingsperiode opnieuw een beroepsactiviteit uitoefent (waaronder die waaruit ze verwijderd werd).

Tijdens die verlenging heeft de werkneemster voortaan recht op een moederschapsvergoeding in functie van de uitgeoefende activiteit (die waaruit ze niet verwijderd werd) die recht geeft op de verlenging van de nabevallingsrust.

■ SOCIAAL BELEID

RVA-sanctie en doorstroming naar OCMW's

De POD Maatschappelijke Integratie voerde in juli 2014 een onderzoek naar de doorstroming van werklozen die gesanctioneerd werden door de RVA naar het OCMW. Hiervoor selecteerden ze 9 cohorten van werklozen die gesanctioneerd werden tussen 2007 en 2011, in het totaal 176.809 personen. Het gaat om werklozen die geschorst werden in het kader van de dispo-procedure, een administratieve sanctie of vrijwillige werkloosheid. Bedoeling was na te gaan hoeveel procent van de gesanctioneerden een beroep kon doen op een OCMW-uitkering, vanaf wanneer ze steun ontvingen en voor hoelang. Tot slot werd onderzocht of er een onderscheid is naar geslacht en naar leeftijd.

1 op 5 stroomt door

Tijdens het eerste jaar na de sanctie krijgt ongeveer 1 gesanctioneerde op 5 (18,4%) OCMW-steun. De grootste groep (70%) onder hen ontvangt al een OCMW-uitkering in het kwartaal waarin de sanctie werd opgelegd. Nog eens 15% ontvangt steun in het eerste kwartaal na de sanctie. De

helft van de gesanctioneerden ontvangt OCMW-uitkeringen gedurende maximum een kwartaal. De gemiddelde duur van de OCMW-steun is 1,4 kwartaal.

Vrouwen blijken sneller dan mannen de stap naar het OCMW te zetten: 74,2% van de vrouwen kreeg al OCMW-steun in het kwartaal van de sanctie tegenover 68% van de mannen. Wat betreft de duur van de steun is er nauwelijks verschil tussen mannen en vrouwen.

Kijken we naar de verschillen tussen leeftijdsgroepen, dan stellen we vast dat 45-plussers sneller een beroep doen op het OCMW, maar gedurende een kortere periode steun ontvangen.

Je kan de studie raadplegen op de site van de POD Maatschappelijke Integratie:

http://www.mi-is.be/sites/default/files/doc/mi-is_focus_2014.2_nl.pdf.

astrid.thienpont@abvv.be

Onderbrekingsuitkeringen: twee halftijdse tewerkstellingen gelijk aan één voltijdse

Het Grondwettelijk Hof heeft op 17 juli 2014 geoordeeld dat wie voltijds werkt bij twee werkgevers gelijk behandeld moet worden als iemand die voltijds werkt bij één werkgever, in elk geval voor wat betreft het recht op onderbrekingsuitkeringen.

Het is namelijk zo dat er een voorwaarde gesteld wordt om recht te hebben op een onderbreking en de bijhorende uitkeringen: je moet voltijds gewerkt hebben. Maar de herstelwet van 22 januari 1985 voorziet een recht op onderbreking (vermindering van de arbeidsprestaties) met een uitkering voor werknemers die voltijds bij eenzelfde werkgever zijn tewerkgesteld.

Het Hof oordeelt: "Wat betreft de duur van de arbeidstijd en de eventuele uitkering voor vermindering van arbeidsprestaties bevinden voltijds tewerkgestelde werknemers bij één enkele werkgever en voltijds tewerkgestelde werknemers om reden van cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers zich wel degelijk in een vergelijkbare situatie."

Het Hof verwijst ook naar het niet-discriminatiebeginsel van deeltijdse werknemers ten aanzien van voltijdse werknemers.

De bedoeling van de wetgever om "soepeler in te spelen op persoonlijke aspiraties en noodwendigheden" geldt voor het Hof minstens evenzeer voor werknemers die voltijds werken bij twee werkgevers als voor werknemers die voltijds bij dezelfde werkgever werken.

De RVA past dit arrest momenteel heel erg beperkt toe, verwijzend naar het arrest van het Hof dat zijn uitspraak beperkt tot de reglementering over het recht op uitkeringen en bijgevolg het recht op tijdskrediet zelf niet aanpast. Nochtans is de argumentering van het Hof duidelijk. Er is sprake van discriminatie! We zullen dus via onze vertegenwoordigers in het beheerscomité van de RVA tussenkomen om dit arrest in de praktijk om te zetten.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Bescherming van de werknemers: het Hof van Justitie spreekt met gespleten tong

In twee recente zaken heeft het Europees Hof van Justitie tegenstrijdige standpunten ingenomen m.b.t. de bescherming van werknemers.

In de eerste zaak (Oostenrijkse vakbond ÖGB tegen de Oostenrijkse Kamer van Koophandel) moest het Hof zich uitspreken over het behoud van de uitwerking van een cao die opgezegd was n.a.v. een overgang van onderneming. In casu had een luchtvaartmaatschappij - om kosten te besparen - beslist haar luchtvaartactiviteit over te hevelen naar een dochtermaatschappij, waar de arbeidsvoorwaarden minder gunstig waren, en om de dag vóór de overgang de cao m.b.t. de arbeidsvoorwaarden op te zeggen.

Het Hof herinnerde aan het volgende: *de richtlijn 2001/23 m.b.t. het behoud van de rechten van de werknemers heeft tot doel te verhinderen dat werknemers bij een overgang van onderneming in een minder gunstige situatie terechtkomen, enkel en alleen door deze overgang.*

Het Hof stelt verder dat men onder 'via een cao overeengekomen arbeidsvoorwaarden' moet verstaan dat *'de arbeidsvoorwaarden die via cao werden vastgelegd en die krachtens het Oostenrijkse recht blijven bestaan, uitwerking blijven hebben op de arbeidsbetrekkingen, ondanks de opzegging van de betrokken cao'*.

In een andere zaak (firma Bundesdruckerei tegen de stad Dortmund) moest het Hof zich buigen over een sociale clause in een aanbesteding, waarbij de inschrijver en zijn eventuele onderaannemers verplicht waren om de werknemers het minimumloon van 8,62 euro te betalen, zoals voorzien door de deelstaat, zelfs wanneer de onderaannemer in een andere lidstaat gevestigd is en wanneer de prestaties m.b.t. de uitvoering van de opdracht in deze andere lidstaat worden uitgevoerd.

In casu was de inschrijver van plan om in onderaanneming met een Pools bedrijf te werken en hij ging er dus van uit dat de clause indruiste tegen de vrije dienstverrichting.

Het Hof vindt dat de maatregel niet evenredig is om de doelstelling (nl. de bescherming van de werknemers) te bereiken want *'een vast minimumloon opleggen dat overeenstemt met een degelijk loon in Duitsland, rekening houdend met de levensduurte, maar dat buiten verhouding staat met de levensduurte in Polen, zou de onderaannemer beletten een concurrentieel voordeel te halen uit de bestaande verschillen tussen de respectieve lonen.'*

Eens te meer krijgt het economische dus voorrang op het sociale.

CJUE, ÖGB / Wirtschaftskammer Österreich, C-328/13, 11/09/2014
CJUE, Bundesdruckerei / Stadt Dortmund, C- 549/13, 18/09/2014

jean-françois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Het Hongaarse probleem aanpakken

Of ze het nu wil of niet, de nieuwe Europese Commissie zal het Hongaarse probleem moeten aanpakken. Want zoals journaliste Joëlle Stolz er terecht op wijst, hoewel het land van Viktor Orban *'de begrotingscriteria van Maastricht naar de letter nakomt, bouwt het een steeds alarmerender democratisch deficit op'*.

In antwoord op een brief van ABVV Brussel van januari 2012 waarin wij onze grote bezorgdheid over de situatie uitten, stelde de Hongaarse regering dat *'het gezin en de natie het essentiële kader van ons leven in gemeenschap vormen en dat onze grondwaarden trouw, geloof en liefde zijn. Hongarije verdedigt het huwelijk als een verbintenis voor het leven gebaseerd op een vrijwillige verbintenis tussen een man en een vrouw, evenals het gezin als grondslag voor het overleven van de natie. Ons land*

ondersteunt ook grondwettelijk de nataliteit'.

Sindsdien werden de pers, het onderwijs, justitie en de economische en culturele instellingen danig genuilkorfd!

Er rijst dan ook een fundamentele vraag: kan de Europese Unie nog langer dulden dat een van haar lidstaten die nauwgezet de budgettaire regels nakomt, schaamteloos de Europese regels in verband met de persvrijheid en de eerbiediging van de politieke rechten aan zijn laars lapt?

De passiviteit van 'Brussel' jegens Victor Orban, die er niet voor terugdeinst Singapore, het Turkije van Erdogan, het Rusland van Poetin of nog China als voorbeeld te citeren, is des te moeilijker te begrijpen als je weet dat Hongarije zopas meer dan 25 miljard euro Europese steun gekregen heeft...

philippe.vanmuylder@abvv.be

Vorming over aanvullende pensioenen

De volgende vorming voor de leden van de diensten Sociaal Recht en de juridische diensten van de centrales vindt plaats op 20 november 2014 van 9.30 tot 12.30 uur en zal gaan over de wetgeving op de aanvullende pensioenen (2e pijler).

- Donderdag 20 november 2014
- Van 9.30 tot 12.30 u.
- ABVV, Hoogstraat 42, 1000 Brussel (zaal A, 6de verdieping)
- Inlichtingen en inschrijvingen: claudia.streulens@abvv.be

Buitengewone sociale top

Zoals aangekondigd in zijn beleidsverklaring heeft de minister-president van de nieuwe Brusselse regering, Rudi Vervoort, de sociale gesprekspartners uitgenodigd voor een buitengewone sociale top op vrijdag 10 oktober.

Hij stelde voor samen met hen de grote prioriteiten inzake werk, economie, opleiding en onderwijs voor de komende jaren vast te leggen. Tevens is het de bedoeling om het eens te worden over een gemeenschappelijke werkagenda, waarbij van de sociaaleconomische democratie de hoeksteen van het regionaal beleid gemaakt wordt...

■ ECHO REGIO VLAANDEREN

Besparingen onderwijs en vorming: studenten, ouders, leerkrachten en werknemers betalen de rekening

Hart boven hard: debatten op 20 oktober

Op maandag 20 oktober volgt een 2de golf van de 'Hart boven hard-avonden'.

In 8 steden tegelijk worden de plannen van de nieuwe regeringen in diverse domeinen onder de loep gelegd. Wat staat er op het spel? Welke praktische gevolgen heeft dit beleid?

Volg de agenda op www.hartbovenhard.be en sensibiliseer in je omgeving mee voor de avond in jouw buurt. Volle zalen voelen altijd warmer!

Maandag 20 oktober

- Brugge: De Werf, Werfstraat 108, 20.30u.
- Kortrijk: Stadsschouwburg, Schouwburgplein 14, 20.30u.
- Leuven: STUK, Naamsestraat 96, 20.30u.
- Mechelen, kc NONA, Begijnenstraat 19-21, 20.30u.
- Oostende: Vrijstaat O, Zeedijk 10, 20.30u
- Sint-Niklaas: De Casino, Stationsstraat 104, 20.30u.
- Turnhout: De Warande, Warandestraat 42, 20.15u

Dinsdag 21 oktober

Hasselt: Universitair Centrum (oude gevangenis), Martelarenlaan 42, 20u.

We trekken het ons aan. Omdat er iets op til is. Voor meer mensen dan ooit.

Onderwijs in de kleuter- en de basisschool, het secundair onderwijs en aan de hogeschool of de universiteit moet voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven. We willen geen terugkeer naar het elitair onderwijs dat enkel kansen biedt aan de kinderen van rijke ondernemers. Het Vlaams ABVV wil kwaliteitsvol onderwijs dat iedereen gelijke kansen biedt en tegemoet komt aan eenieders talenten, interesses en competenties.

Levenslang leren?

Een mens is niet klaar met leren wanneer hij de schoolbanken verlaat. De overheid heeft daarom de mond vol van levenslang leren voor iedereen. In praktijk blijkt dat slechts 6,8% van de bevolking deelneemt aan permanente vorming, terwijl dit in Nederland, Slovenië, het Verenigd Koninkrijk en Oostenrijk meer dan 15% is en in de Scandinavische landen zelfs rond de 30% schommelt.

De Vlaamse regering beweerde bij haar aantreden voluit te willen inzetten op onderwijs en vorming. Nochtans wijzen de aangekondigde maatregelen vooral op forse besparingen, het schrappen van onderwijzend personeel en het doorschuiven van de rekening naar de gebruikers (leerlingen, studenten en hun ouders en leerkrachten).

Asociale besparingen

De Vlaamse regering heeft er duidelijk niet voor gekozen om onderwijs en vorming te ontzien van besparingen. Men snoeit zo fors op de werkmiddelen en het personeel dat er heel wat jobs in het onderwijs verloren zullen gaan. Bijna 1500 jobs in het secundair onderwijs, 250 jobs in het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) en 500 jobs in het hoger onderwijs. Ook op de nascholing van de leerkrachten wordt bespaard wat de kwaliteit van het onderwijs niet ten goede zal komen.

Asociaal is dat de Vlaamse regering deze besparingen vooral tracht door te rekenen aan de gebruiker: de leerlingen, de studenten en hun ouders, kortom de gewone gezinnen. Dit kan voor ons niet. Het begint al in het

kleuteronderwijs, waar de maximumfactuur (het bedrag dat de ouders zelf moeten betalen) wordt opgetrokken naar 40 euro (nadat de ouders ook al verschillende jaren een hogere prijs voor kinderopvang hebben betaald en minder kindergeld hebben ontvangen). Voor de lagere school wordt het bedrag van de maximumfactuur verhoogd naar 80 euro. Als zoon- of dochterlief later verder studeert, zal ook het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs drastisch stijgen van 620 naar allicht 950 euro.

Ook de volwassenen die in de centra voor volwassenonderwijs bijvoorbeeld een taalcursus of informaticacursus willen volgen, moeten in de toekomst een hoger inschrijvingsgeld betalen: 1,50 euro in plaats van 1,15 euro. Voor een taalcursus van 120 uur moet je binnenkort 180 euro in plaats van 138 euro neertellen of een verhoging van 42 euro. Ook volwassenen die deeltijds kunstonderwijs willen volgen zullen in de toekomst 300 euro in plaats van 202 euro inschrijvingsgeld moeten betalen.

Opleidingscheques en BEV

Ook wordt opnieuw drastisch geknipt in het systeem van de opleidingscheques. In de toekomst zal geen enkele werknemer met een diploma hoger onderwijs nog opleidingscheques kunnen gebruiken. In 2009 konden nog 190.481 werknemers een opleiding volgen via opleidingscheques. In 2013 waren dit al minder dan 100.000 werknemers. Door de forse besparing zal dit verder dalen, zodat het idee van levenslang leren toch wel heel sterk onder druk komt.

Bovendien wil de Vlaamse regering ook het betaald educatief verlof (BEV) hervormen. Het Vlaams ABVV vindt het essentieel dat elke werknemer het recht behoudt op permanente vorming. Iedereen moet zich kunnen blijven ontwikkelen door, op eigen initiatief, een opleiding te volgen.

hcoppen@vlaams.abvv.be

Statutair congres van het Waals ABVV: 'Les clés du changement'

Op 18 september kwam het statutair congres van het Waals ABVV in Luik bijeen. De militanten keurden er de krachtlijnen en de resoluties goed die de actie van het Waals ABVV in de komende vier jaar zullen leiden. Ze verkozen ook hun vertegenwoordigers in de instanties van de organisatie en verleenden hen het peterschap.

Meer dan 500 militanten legden de politieke prioriteiten van het Waals ABVV voor de komende vier jaar vast. Prioriteiten die vooral gebaseerd zijn op een betere verdeling van de rijkdom in Wallonië, dat voor een dubbele uitdaging staat: de staats hervorming en de inperking van de budgettaire middelen.

Thierry Bodson, algemeen secretaris van het Waals ABVV, lichtte de oriëntaties 2014 toe. Dit document met als titel 'Wallonie: les clés du changement'¹, bevat de standpunten en eisen van het Waals ABVV i.v.m. de openbare diensten en de overheid, de fiscaliteit en de sociale zekerheid, werkgelegenheid, vorming/opleiding en onderwijs, openbare schuld en regulering van de financiële markten, overheveling van bevoegdheden en planning van de Waalse economie, sociaal en migratiebeleid, Europa,...

¹ 'Wallonië: sleutels voor een ander beleid'

Dit 77 pagina's tellende document diende als basis voor de congresresoluties.

Na tussenkomsten en discussie werden beide documenten door de congressisten goedgekeurd.

De deelnemers keurden ook verscheidene andere teksten goed:

- Vier resoluties van de 'Jeunes FGTB':
  - Geen loondegressiviteit voor jobstudenten en jonge werknemers tussen 15 en 18 jaar
  - Onderwerping van jonge werknemers aan alle takken van de sociale zekerheid vanaf 15 jaar
  - Voor een betere omkadering bij het inzetten van jobstudenten
  - Collectieve arbeidsduurverkortung tot 32 uur per week zonder loonverlies: een rechtvaardige, duurzame en solidaire oplossing om banen voor de jongeren te scheppen.
- Een motie over Palestina (voorgesteld door de AC).
- Een actualiteitsmotie 'Voor een sterke, solidaire werkloosheidsverzekering'

communication@fgtb-wallone.be

Debat met Monique en Michel Pinçon-Charlot: 'La violence des riches!'

De sociologen Monique en Michel Pinçon-Charlot, gespecialiseerd in de 'bourgeoisie', hebben zich gebogen over de manier waarop de rijken een meedogenloze oorlog met ons voeren ...

In hun werk 'La violence des riches - chronique d'une immense casse sociale' (Het geweld van de rijken - kroniek van een immense sociale afbraak), maken ze een lijst op van het geweld dat gepleegd wordt door de rijken en de overheden.

Volgens Pinçon-Charlot draait de sociale afbraak tegen een achtergrond van crisis op volle toeren: mensen worden wegwerpproducten, hun bestaan wordt geofferd. We hebben af te rekenen met steeds groter geweld en meer sociale ellende. Met als eerste slachtoffer het gewone volk.

Graag nodigen we u uit op deze ontmoeting met dit koppel sociologen dat harde maar klare taal spreekt. Samen met hen analyseren we deze echte 'klassenstrijd' en

denken we na over de manier om dit systeem om te vormen zodat we weer volwaardige burgers worden. Anders verliezen we de strijd met K.O.

Praktisch

- Donderdag 27 november vanaf 19.30 uur
- 'Maison du Livre', Romestraat 24-28, 1060 Brussel
- Toegang: 4 euro, 2 euro voor studenten en werklozen, gratis voor mensen zonder papieren.

Een initiatief van het 'Centre d'Education Populaire André Genot' (www.cepag.be) en van het 'Maison du Livre'. In partnerschap met de Université Populaire de Bruxelles, de Centrale Culturelle Bruxelloise, Présence et Action culturelles, Bruxelles Laïque en het Centre régional du Libre Examen de Bruxelles. Met de steun van de Fédération Wallonie-Bruxelles.

communication@cepag.be

Vidéo Regards 'Transatlantique arnaque: la casse du siècle'

In het grootste geheim onderhandelen de Europese Unie en de VS momenteel over de oprichting van een grote Trans-Atlantische markt. Doel? De 'handelsbelemmeringen' wegwerken in het voordeel van de multinationals. Op de kap van de burgers. Deadline: 2015.

Dit plan voor een grote Trans-Atlantische markt houdt grote gevaren in: afbouw van de sociale zekerheid en de openbare diensten, explosieve toename van de ongelijkheid, vernietiging van het leefmilieu, onderdrukking van sociale bewegingen, aanslagen op de fundamentele vrijheden ...

In deze nieuwe uitzending van 'Regards' nemen we een kijkje achter de schermen, krijg je meer toelichting, getuigenissen en tegenvoorstellen.

De uitzending is online te bekijken op www.fgtb-wallonne.be/regards en www.cepag.be/regards.

Realisatie: Yannick Bovy - september 2014 - 29 mn.

**Waals ABVV en CEPAG
op Facebook**

Surf regelmatig naar onze pagina; like ze, bespreek ze, en verspreid onze activiteiten!

**Het Waals ABVV zit
ook op twitter**

'Internationalen' naar de Westhoek

De buitenlandse vakbondsgenodigden hebben op de tweede congresdag een programma afgewerkt dat opgesteld was door de Internationale Dienst. Ter gelegenheid van de herdenking van 100 jaar Wereldoorlog I en ingegeven door de aloude bekommernis en ijver van de syndicale beweging voor vrede en veiligheid, kozen we voor een geleid bezoek aan enkele historische plaatsen in de Westhoek (Zonnebeke en leper).

We hebben een bezoek gebracht aan het Museum Memorial Passendale 1917 en aan het beroemde Tyne Cot Cemetery. In de namiddag volgde nog een bezoek aan het stadscentrum van leper en 's avonds woonden we de aangrijpende ceremonie bij aan de Menenpoort waar de 'Last Post' gespeeld wordt.

Onze internationale gasten waren vol lof over deze originele activiteit in de marge van het congres.

Achtste Asia Europe Labour Forum

Onder de noemer 'A strategy to reduce precarious work' werd op 16 en 17 oktober in Milaan voor de achtste maal een Asia Europe Labour Forum (AELF) georganiseerd. De organisatoren, het Internationaal Vakverbond en de Friedrich Ebert Stichting, focusten ditmaal op preciaire werkomstandigheden, maar daarnaast ook op sociale bescherming in de landen van de Asia-Europe Meeting en op het institutionaliseren van het Labour Forum als volwaardig adviesorgaan van de Asia-Europe Meeting (ASEM).

De Belgische en Indonesische overheid waren ook nauw betrokken bij de opvolging van het al in maart van dit jaar (ter gelegenheid van het ASEM Sociaal Forum in Brussel) gelanceerde project 'Sociale dialoog voor verbetering van de arbeidsomstandigheden'.

■ EUROPA

ABVV-congres focust op Europese en internationale vakbondswerking

Europees en internationaal vakbondswerk is geen 'ver-van-mijn-bed-gebeuren'. Het bewustzijn bij onze vakbondsafgevaardigden hierover vergroten was een van de grote uitdagingen op het voorbije ABVV-Congres. Strijdvaardige redevoeringen over globalisering, internationale solidariteit, syndicale tegenmacht, ..., ze zijn nodig, maar het concrete werk op het terrein is natuurlijk efficiënter ter versterking van het internationaal vakbondswerk. Daarom hebben we onze syndicale samenwerking met onze partners in Afrika, Zuid-Amerika en Azië (Palestina) extra in de verf gezet tijdens het congres.

En het mag gezegd: het resultaat mocht gezien worden. De combinatie van deskundige toespraken, paneldebatten, films over enkele projecten en educatief materiaal was bijzonder doeltreffend om de interesse van de ruim 1500 deelnemers op te wekken. Nogal wat aanwezigen waren verrast door de impact van het geheel van ABVV-vakbondsprojecten (inclusief die van centrales en gewesten), zoals getoond op de interactieve zuilen in de lobby van het congresgebouw. Elke deelnemer kreeg in de congresmap ook onze gloednieuwe flyer die alle aspecten belicht van de werking van de

dienst Europese en Internationale Relaties. En de door lokale vakbondspartners ingeleide films toonden zowel de problemen als de realisaties van syndicale samenwerking in Benin en Rwanda.

Ook de omkaderende interventies (Guy Ryder, Sharan Burrow, Bernadette Segol) en debatten van hoog niveau met internationale vakbondsverantwoordelijken en partners uit het Zuiden, die elk andere invalshoeken van Europese en internationale vakbondswerking behandelden sloegen aan. En de panelgesprekken over het internationaal syndicaal recht (syndicale vrijheden, stakingsrecht, ...) en het Europese sociaal model en sociale dumping waren verhelderend.

Vanzelfsprekend ging het congres niet voorbij aan de actualiteit, meer bepaald de gebeurtenissen in Gaza. Interventies van Palestina-specialisten als Brigitte Herremans en Pierre Galand onderstreepten nogmaals de grote betrokkenheid van ABVV in dit dossier. Een actualiteitsmotie werd dan ook bij handgeklap goedgekeurd.

christian.vancoppenolle@abvv.be

■ INTERNATIONALE RELATIES

Geen banen op een dode planeet!

Op 7 oktober organiseerden de vakbonden wereldwijd op vraag van het Internationaal Vakverbond evenementen ter gelegenheid van de internationale dag voor waardig werk. Thema dit jaar was 'klimaatrechtvaardigheid'.

In België beslisten de twee belangrijkste coalities van vakbonden en ngo's uit de ontwikkelings- en milieusfeer een gemeenschappelijke oproep te richten aan de nieuwe beleidsmakers. De boodschap van de Coalitie Waardig Werk en de Klimaatcoalitie luidde: 'Geen klimaatbeleid = geen banen!'.

Wij zijn er namelijk van overtuigd dat vandaag investeren in een doordacht klimaatbeleid goed is voor de economie en duizenden kwaliteitsvolle banen kan opleveren. Wij hebben berekend dat een ambitieus investeringsplan, toegespitst op concrete ecologische doelstellingen, in België goed zou zijn voor 60.000 groene banen extra.

Ons land moet zijn verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van de landen uit het zuiden. Het is in die landen dat de band tussen klimaatverandering en waardig werk het meest frappant is. Daarbij aarzelen de grote multinationals niet om landen tegen elkaar uit te spelen door voortdurend te dreigen hun productie te verplaatsen naar de sociaal goedkoopste en ecologisch minst ambitieuze landen. Een 'mooi' voorbeeld zijn de 1200 jobs die bij Caterpillar Gosselies verloren zijn gegaan als gevolg van een internationale concurrentie die gebaseerd was op de minst waardige en minst schone productiewijzen.

Kortom, een krachtige boodschap om het belang van klimaatrechtvaardigheid te koppelen aan onze strijd voor waardig werk.

Lees ons opiniestuk van 7 oktober op www.abvv.be/actueel

sophie.grenade@abvv.be